

PRZEGLĄD

ROLNICZY, HANDLOWY I PRZEMYSŁOWY

Pismo bezpłatne, wychodzące dwa razy na tydzień
przy

DZIENNIKU WARSZAWSKIM.

NR 14.

WARSZAWA. — NIEDZIELA.

Dnia 6 (18) Lutego 1855 roku.

BYDŁO ROGATE.

Patrz Ner 12.

(Dalszy ciąg).

Zmiany, jakie zaszły w pierwotnej rasie przez przeniesienie jej w górzysty kraj Styryji, i które zarazem stanowią cechy rasy murcalskiej, są następujące:

Maść czystej murcalskiej rasy jest siwa i tém wyżej cenioną bywa bydle im bardziej posiada czarnej barwy na głowie, końcach rogów, grzbiecie i ogonie. Słabo zagięte rogi dochodzą zaledwie 12 cali, a zwykle mają tylko 6 do 9 cali i na końcach są zupełnie czarne. Głowa jest krótsza i szersza, szyja w prostym kierunku nie ma więcej jak 30 cali długości, a 24 szerokości; nogi są stosunkowo nieco krótsze; długość przednich wynosi od 29 do 30, tylnych 42—44 cali. Wysokość od ziemi do kłębu wynosi 52—54, a w tylnej części 54—56 cali, zwierzęta te zatem w tylnej części mało są wyższe, a ogon nie tak wysoko jest osadzony jak u Pinegawskiej, Berneńskiej i Tyrolskiej rasy. Krowa waży w pełniłości wzrostu i tuszy 5 do 6 cetnarów. W rasie murcalskiej odróżniamy trzy odmiany: wielką, tu właśnie opisaną, średnią i małą; w średniej rzadko kiedy bydle waży więcej nad 4, w małej nad 3 cetnary. Woły zwykle o jeden do dwóch cetnarów więcej ważą niż krowy. Rasa murcalska bardzo cenioną jest tak z wydatku mleka jak i delikatnego mięsa.

2. Rasa *Marjahofska* w górnych okolicach Styryji, odznacza się od Murcalskiej rasy jasno-żółtą barwą, podobną do skórki na bulce, prócz tego ma krótsze rogi, bliżej siebie osadzone, więcej wygięte albo bardziej naprzód nachylone i cała fizjonomia nie jest tak wesoła i przyjemna.

3. *Kainahtalska* rasa na granicy Węgier i Styryji; u bydła tej rasy maść biała znika zupełnie, główną barwą jest przymieszanie żółto-brunatne i zwierzęta te mają jasno-brunatną maść na całym ciele. Krótkie rogi dziwnie wysoko są osadzone, i mało zakrzywione. Wielkość *Marjahofskiej* i *Kainahtalskiej* rasy jest bardzo rozmaita, i u wołów zmienia się od 6 do 12 cent. wagi na rzeź. Co do użyteczności wyrównują sobie te dwie ostatnie rasy.

4. *Egerlandska* rasa w okręgu Egerskim w Czechach; mała, delikatnie zbudowana, wesoła, przyjemnej fizjonomji, z małą szpiczastą głową, dość wysoko osadzonym ogonem, maści czerwono-brunatnej, z białą mordką, daje wprawdzie nie bardzo obfite ale tłuste mleko, bar-

dzo się łatwo tuczy, i wyborne daje mięso. Mniej wprawdzie w łoju bogate niż *Algauskie* bydle, ale za to pięknie tłustością przerastałe ma mięso, przez co stosunkowo dobrą daje wagę.

5. *Szwabsko-halska* rasa znajduje się w Szwabji i w Rotterburg, nad rzeką Tauber. Jest średniej wielkości, barwy czerwono-brunatnej, szczególnie odznacza się jako bydle do tuczenia.

6. *Szwabsko-limburska* rasa bardzo podobna do poprzedniej co do zewnętrznych kształtów; średniej wielkości, maści żółtawej albo żółto-czerwonej.

7. *Frankońska* rasa w wielkiej części Frankonji i Turynji, szczególnie czysta w górach nadrodańskich, średniej wielkości, czerwono-brunatnej maści. Przydaje się szczególnie do tuczenia i daje wyborne woły do pociągu.

8. *Vogelsberska* rasa, mała, delikatnie zbudowana, kasztanowato-brunatnej barwy, dość długiej budowy, we wszystkich częściach bardzo proporcjonalna i z drobnymi kośćmi, daje szczególnie dobre mleko.

9. *Westerwaldska* rasa bardzo upowszechniona w okolicach nadreńskich, nieco większa od *Vogelsberskiej*, z cienkimi kośćmi, ma szeroki krzyż i obszerny kędłub, jest po największej części czerwono-brunatnej maści, z białą głową i chwałą ją równie z mleczności jak skłonności do utuczenia.

10. Rasa *Donersberska* pięknej, silnej budowy ciała, daje dużo mleka, dobra na wypas i do pociągu. Najznakomitszą gałęzią tej rasy, jest tak zwane bydle *glantalskie*.

11. Rasa *Folstandska* średniej wielkości, ma krótką głowę, szeroko rozstawione pięknego kształtu rogi, na końcu świetno białe, zresztą zaś zupełnie są czarne. Maść częścią jasno-czerwona, albo ciemno-brunatna, lub izabelowo-żółta (bulana). Ta rasa daje wyborne mleczne krowy, doskonałe woły opasy i pociągowe. W pociągu ta rasa odznacza się lekkim chodem; mięso ma bardzo delikatne.

12. *Algauska* rasa ma wiele podobieństwa do *foralberskiej*, ale jest daleko mniejsza. Maści stałej nie ma i zmienia się między szarą, płową i czarno-brunatną, a niekiedy pstrokata, złożoną z tych trzech kolorów. Wyborną jest co do wydawania mleka, dobrze się też tuczy i daje smaczne mięso.

(Dalszy ciąg nastąpi).

Uprawa łubinu (*lupinus*) na zielony pognój.

Kiedy skrzętniejsi rolnicy smażą sobie głowy nad dochodzeniem środków do pokrycia wzrastającego, przy rozszerzonej produkcji zboża, niedostatku nawozów zwierzęcych; kiedy jedni polecają w tym celu mąkę z kości i makuchów olejnych, drudzy gnano, noir animalisé, pudrety, uraty i t. p. środki, bezwątpienia dzielne, jednakże niestety, małej tylko liczbie rolników dostępne; dla właścicieli gruntów suchych, piaszczystych, które właśnie najwięcej spożywają nawozu, a których dziś przez brak tegoż, całe obszary leżą odłogiem, nie będzie rzeczą obojętną dowiedzieć się, jakim sposobem, bez owych kosztownych, powyższych wymienionych środków, grunta swoje do wysokiej doprowadzić zdołają płodności.

Nie ma podobno dzieła traktującego naukę rolniczą, któreby nie poświęciło choć krótkiego rozdziału zielonym pognojom z wyki, tatarski, rzepaku, konicyzny i t. p. atoli w praktyce, z wyjątkiem konicyzny, której tu i owdzie drugi a najczęściej trzeci ukos poświęcają na zielony pognój, nigdzie prawie owych zielonych nie znajdujemy pognojów, a to z tej przyczyny, że rośliny dotąd zalecane w tym celu, jak wyka, tatarska, rzepak i t. d. bez umiarkowania wycieńczonej poprzednimi zbiorami roli, tak lichy wydają produkt, że ten nie tylko żadnego nie dostarcza następnej roślinie zasilenia, lecz nawet nie pokryje kosztów uprawy i nasienia z którego powstał.

W Nrze 18 z r. z., obznajomił nas już Tygodnik roln. przem. z uprawą łubinu, jako rośliny pastewnej, która wedle licznych doświadczeń, tak z powodu niezwykłej swojej plenności, jak szczególnie przez swoją własność, że nawet na bardzo lekkiej, piaszczystej, byle suchej i nie zbyt wycieńczonej roli, bujno wyrasta; ważne w rolnictwie może kiedyś zająć miejsce.

Wartość jednak tej rośliny nie kończy się na wyżej wspomnianych własnościach, bo obok tych posiada jeszcze bardzo wysokocenną zaletę w przydatności swojej na pognój zielony, odpuszczając się w tym względzie przed wszystkimi innymi pospolicie na ten cel zalecanymi roślinami, i o tej to własności łubinu pozwalam sobie przytoczyć w treści zajmujące szczegóły z broszurki przez dwa towarzystwa rolnicze niemieckie, jednocześnie uwieńczonej pod tytułem: „Praktische Mittheilungen aus dem Gebiete der Landwirthschaft von W. Albert. Leipzig 1839.“

W odległej już starożytności, są słowa autora, Grecy mieli zwyczaj podorywać łubin, aby rolę pognoić. Pognojem tego więcej jeszcze używali Rzymianie, i wszyscy autorowie pism rolniczych owego narodu, pognojem zielonym najusilniej zalecają. I tak mówi Pliniusz: „Nie masz nic pożyteczniejszego, jak podorywanie lub wkopanie rydłem łubinu przed zupełnym strąków wykształceniem“ lib. 17 c. 9. Palladiusz poleca ów pognój do uprawy wina, aby uniknąć niemiłej woni, której nawóz zwierzęcy zwykł winu udzielać. Od owego czasu we Włoszech i Francji południowej ciągle używają na ten cel łubinu. Niemcy w nowszych dopiero czasach poznali tę roślinę przez zasłużonego pana Wulfen z Pitzpühl, który obsiewając łubinem przeszło 200 morg. (magdeb.) miewa po nim najbujniejsze żyto.

Daliej mówi autor o uprawie łubinu na ziarno; rzecz tę jako już skądinąd znaną pomijam, a przystępuję do uprawy na zielony pognój.

Przeznaczony na zielony pognój, sieje się u nas (w księstwie An-

halt Coethen) łubin od czerwca do środka lipca, w ziemię dwa razy oraną. Ostatnią orką pokrywa się go na $2\frac{1}{2}$ do 3 cali głęboko, i tak zostawia bez zawleczenia. Na morgę (magdeb.) wysiewamy zwykle $1\frac{1}{4}$ szefla berl. tak że w przecięciu pada 20 ziarn na stopę kwadr. Często się zdarzało, że bardzo nędznie zrazu wyglądając, po ukazaniu się pierwszego kwiecica najbujniejszą rozwijał vegetacją, okrył ziemię zupełnie, przytłumiając wszelakie chwasty. Siew trochę opóźniony zawsze okazał się korzystnym, z powodu dłuższych już nocy i powstałej stąd rosy. Jednakże i wielką przetrwał już nie raz posuchę, do czego przysługują mu zapewne liczne na korzeniach węzły, zawierające w sobie jakoby małe wodozbiory. Roślina ta nie cierpi gruntu mokrego, jak w ogólności moko jej nie sprzyja.

Przyoruje się na 3—4 tygodni przed św. Michałem, t. j. wtedy, kiedy najpierwsze kwiaty przeszły już w strąki i ziarno.

Aby wszystkie łodygi dostały się pod skibę, zrobiono tu do pługa przyrząd, składający się naprzód, z dwóch kawałków drzewa złączonych z sobą naksztalt zwyczajnych grabli bez zębów, dłuższy koniec tegoż, jakby stylisko grabi, przytwierdza się do przodka pługa, drugi koniec, ze swoją częścią poprzeczną, opuszcza się ku ziemi, z silnym rozpięciem, tuż przed krojem pługa, aby przygniatał łodygi. Oprócz tego, przytwierdza się u grządzieli podłużny kawałek drzewa, i za pomocą sznura, puszcza się dolnym końcem po nad samą brózdą wyoraną, aby łodygi łubinu, za pochyleniem się skiby, ile możności wpełzną wszystkie do brózdki.

Jeżeli jeszcze za każdym drugim pługiem pójdzie robotnik który wypchnięte pługami tu i owdzie łodygi, wpycha do brózdki rydłem, natenczas zaledwo pojedyncze łodygi gdzieś sterczyć będą po nad ziemię.

Podorawszy powyższym sposobem łubin, zostawiamy rolę w spokoju, aby nie tylko dostatecznie osiadła, lecz także i łodygi częściowo przeszły w rozkład. Po upływie tego czasu obsiewa się rolę zwykłym trybem i zawłoczy broną jak najlżejszą, aby łodygi na wierzch się nie dobiły.

Podoranie łubinu z rosą lub zaraz po deszczu, przyspieszając jego rozkład, zawsze okazało się korzystnym.

Nie należy więc, z powodów powyższych przytoczonych, obsiewać roli zaraz lub zbyt prędko po przyoraniu łubinu.

Łodyg łubinowych żadne zwierzę się nie chwytą, a ta okoliczność (szczególniej u nas), w polach zmieszanych między obcemi, nie małą przedstawia dogodność.

Dawniej twierdzono, że nawóz na tę roślinę żadnego nie wywiera wpływu, czemu atoli nowsze zaprzeczają próby. W roku 1831, 1 przęt kwadr. potrąsiony na wierzch 60 funtami gnoju, wydał 108 funt. łubinu, kiedy inne obok tegoż bez gnoju, nie miały tylko po 68 funt. łodyg. Niezbędnym jednakże jest warunkiem, aby oborniku nie podorywać, tylko po zasiewie i przyoraniu nasienia, po wierzchu roli rozrzucić, łubin albowiem, jak się zdaje, nie znosi bezpośredniego z nawozem zetknięcia.

Przy sześciu próbach porównawczych, na trzech różnych oddziałach, w rozmaitym posiany czasie, zawsze już z daleka odznaczał się łubin, który po podoraniu nasienia potrąsiony był obornikiem. W nawozie zaś przyoranym nie tylko źle powschodził, lecz i nie tak bujnie

porastał. Nawet zupełnie nie gnojony łubin lepszy był od tego, który z nawozem przyorano.

Kto z gruntu piaszczystego, zamiast 6 ziarn, chce przez podwójne pognojenie wydobyć 8 lub 10 ziarn, dozna często zawodu przez późniejszą suszę, lub przez zwalenie się zboża. Tego jednak można uniknąć, nawoząc w połowie przyorany łubin, a w drugiej połowie obornikiem. Tak postępując autor, miewał już po 12 ziarn żyta.

W roku 1831 na podoraną ścierną żytnią posiano łubin, i aby ścierni nie wyciągać na wierzch broną, tylko walcem przytłoczono, łubin jednak szedł bujnie, i w końcu listopada został podorany. Zasadzone na następnej wiosny kartofle, odznaczały się ciemniejszą barwą, większym owocem i o 25% większy plon wydały. Nie raz także podorywano łubin w środku listopada, aby na wiosnę zasiał po nim jare żyto, bez powtórnej orki; plon był zawsze nadzwyczajny, a nawet o parę ziarn wyższy od żyta zimowego. Roku 1833, podzielono pole bardzo piaszczyste na 3 równe działki po 1 morg (magdeb.) Dwie działki obsiane zostały łubin, trzecią puszczone w ugór, a po trzykrotnym oraniu zgnojono obornikiem. Na wiosnę obsiano wszystko żytem jarem. — Już w ciągu wegetacji żyto na łubinie przewyższało o wiele obok stojące na nawozie, a przy zbiorze wydało pierwsze plon o 2 1/2 ziarn większy. Z licznych a ścisłych doświadczeń okazało się, że łubin niegnojony podnosi plon żyta o 3 ziarna, tak, że w przecięciu zyskuje my z jednego szefla łubinu, żyta szefli 3 i 5 1/2 centn. słomy, a zatem wartość nawozową jednego szefla łubinu przyjąć można = 80 do 100 ctr. oborniku, a pognój ten zielony nie tylko na ilość lecz także i na jakość ziarna bardzo wpływa korzystnie.

Gdzie zachodzi potrzeba założenia na roli piaszczystej sztucznego pastwiska, wypadłoby to uczynić na pognoju łubinowym, bo tym sposobem o wiele lepsze i bydlu przyjemniejsze otrzyma się pastwisko, jak na oborniku.

Może być sianym w krótkich nawet po sobie odstępach, szczególnie się zawsze udawał w zmianowaniu następującym:

- 1) Łubin na zielony pognój.
- 2) Żyto.
- 3) Kartofle w pół gnoju.
- 4) Łubin na nawóz zielony.
- 5) Żyto.
- 6) Owies.

Z powyższego okazuje się, że przed wszystkimi roślinami łubin zdaje się być najwłaściwszą na zielony pognój, i nie trudno jest wytłumaczyć sobie jego tak dzielny wpływ na następującą po nim wegetację, jeżeli zważymy: że, troszcząc się bardzo mało o płodność i zamożność gruntu, niepomyślnym też wpływem powietrza mocniejszy stawia opór; że swoimi do głębokości łokciowej sięgającymi korzeniami, dobywa z ziemi pierwiastki nieprzystępne dla innych, płytszych roślin, a oprócz tego, przez grube i gęste listki także i z powietrza znaczną ilość pożywienia może sobie przyswajać.

Do zbitcia zarzutu zrobionego łubinowi przez niektórych gospodarzy: jakoby było zbyt kosztowną rzeczą, obsiewać pole łubin, w tym jedynie celu, aby nim inne pognoić pola; zasiano w polu jarzynnym 3 morg (magdeb.) łubin, aby zaś dojść, ile to ziarno będzie kosztować, gdy się doliczy stratę owsa, w którego miejsce zasiano łubin

inne 3 morgi równej pierwszemu jakości, obsiane zostały owsem: wynikłość była następująca:

3 morg owsa dały szefli 12 po 1 fl. 30 kr. m. k. 18 fl. — kr.
słomy i plewy 1140 funt. = 5 3/4 ctr. siana po 36 kr. 3 „ 27 „

razem w pieniądzech . . . 21 „ 27 „

z 3 morg łubinu zebrano 16 szefli ziarna, przedstawiających wartość około 1600 centnarów nawozu, czyli 80 fur nawozu, wypada zatem fura (20 centnarowa) na 16 kr. Jeżeli zaś weźmiemy w rachunek koszt wywozu i rozścielania gnoju, które tu odpadają, natenczas fura taka nawozu wypadnie nam za ledwo na kilka krajcarów. Dodajmy do tego, że rola po łubinie mniej jest wypłoniona, jak po owsie, że 3 morgi łubinu dostarczają nawozu pod wysiew 16 szefli żyta, t. j. tyle, ile 280 owiec dobrze utrzymanych dają gnoju przez zimę, a wtedy śmiało możemy zapytać: czy na gruncie tak względnej wartości można mieć tańszy pognój?

Jeżeli autor na gruncie, który wydał jeszcze 4 szefle owsa z morgi (magdeb.) tak dobitnie dowiódł korzyści z uprawy łubinu na zielony pognój, o ileż korzystniej przedstawia się ten rachunek, biorąc za podstawę nasze odłogi piaszczyste, na których po kilkoletnim nawet ugorowaniu, i brat brata nie zawsze wydaje.

W przytoczonej tu broszurce, autor zaraz z początku mówi o białym łubinie (*lupinus albus*) nie robiąc nigdzie wzmianki o innych odmianach. O ile jednak zdarzyło mi się uważać tę roślinę w ogrodach, jeżeli się nie mylę, to przynajmniej co do jej zdolności na zielony pognój, podobno między wszystkimi odmianami, zasadzającymi się głównie na kolorze kwiatu, mała lub żadna nie okaże się różnica.

Nie chcę jednakże i w tym względzie a priori wyrokować; próby do których, po przeczytaniu niniejszego artykułu, poczuję się zachęconym nie jeden może posiadać piasków i lekkich suchych gruntów, lepij tę rzecz objaśnią.

Ażeby zaś już na przyszłe lato doświadczenia na trochę większą skalę przedsięwziąć można było, odważam się wnieść prośbę, by Tygodnik roln. przem. bliżej będąc źródła, raczył nam udzielić wskazówkę, gdzie i jaką drogą, nasienia łubinu w większych nieco partjach dostać by można.

A. L.

Z Tygodnika roln.-przemysł. krakowskiego.

PSZCZOŁA.

Nieprzyjaciele pszczół i środki przeciw nim.

(Dokończenie).

9. Wróble, makolągwy, pliszki, sikory, jaskółki, dzięcioły i bociany, bardzo pozerają pszczoły; gniazd ich nie trzeba zatem cierpieć w bliskości pszczelnika.

10. Myszy i szczury są nieprzyjaciołmi pszczół podczas zimy; zakradają się do kószek i ulów, i psują węzę, często wśród niej gniazda zakładając. Należy je więc wyłowić łapkami.

11. Łasice są także bardzo dla pszczół niebezpieczne. Wchodząc do ulów, wypędzają pszczoły właściwym sobie smrodem. Trzeba je wyłapać kotami, psami lub powystrzelać.

Choroby pszczół.

Powstają one ze słabości, ze starości, z-przyczyn wewnętrznych i zewnętrznych przypadków. Pszczoły zdrowe niecierpią wśród siebie chorych i dla tego je na wiosnę wypychają. Chcąc o ile można zapobiedz wszelkim chorobom między pszczołami, trzeba utrzymywać ule jak najczystsiej i najporządniej; trzeba pszczoły karmić miodem, nie zaś sztucznemi strawami, i zabezpieczać je od zimna. Ule słabe i liche najbardziej podpadają chorobom; zatem takich ulów wcale trzymać nie należy.

Do pszczelnych chorób należą:

Biegunka.

Jej przyczyną jest zaziębienie, zadługie trzymanie w zamknięciu i zepsuty miód. Odchód pszczół chorych na biegunkę jest czerwono-żółtego koloru i nieznośnie śmierdzi. Pszczoły osadzają go na węzie. Trzeba w dni piękne otwierać otwór wylotowy, aby się pszczoły na świeżem powietrzu oczyścić mogły. Za karmę dawać im dobry, czysty miód, cokolwiek starego wina dodając.

Choroba macadelek.

Choroba ta zależy na wydobywaniu się lipkiej wilgoci na głowie pszczół, do której, kiedy zwiedzają kwiaty, pyłek się przyczypia. Kolor tych wyrostków jest rozmaity, jak rozmaity jest kolor pyłku kwiatowego. W latach mokrych pokazuje się ta choroba najczęściej, a jest przyczyną słabości. Skoro tylko znajdą pszczoły podostatek żywności w polu, natychmiast i choroba ustępuje.

Czerw gąsienicy.

Jest to gąsienica brudno-białego koloru, która powstaje z jajka nocnego motyla, czyli zanośnicy. Ta wśliznąwszy się do ula, znosi jajko w komórcę lub w okrucach węzy, które wylęga się od naturalnego w ulu ciepła. Tak pozostała gąsienica spożywa plastry miodu i woszczyny, coraz bardziej się rozszerzając, tak, iż w końcu cały ul niszczy. Należy zważać na wszelkie motyle, a gdyby się pokazały, pilnie otwory zamykać, wewnątrz je czysto utrzymywać i często do nich zaglądać.

Zgnilizna zapłodu.

Zgnilizną zapłodu nazywają ul z pszczołami, mający zgniły zaród, który nieznośny smród rozpościera i coraz bardziej się rozszerza, jeżeli złemu wcześniej się nie zapobieży. Przyczyną tej choroby jest częścią zaziębienie, częścią zła karma; dla czego też najprędzej zjawia się na wiosnę, gdy po pięknej pogodzie nagle następuje zimno. Jeżeli tylko mało jest zgniłego zarodu, można złemu zapobiedz, wyrzynając plastry zgniłe; lecz jeżeli się już bardzo rozszerzyła zgnilizna, tedy nie pozostaje nic do czynienia, tylko trzeba pszczoły pójaczyć z innymi, albo przeprowadzić je do próżnego ula.

Zgnilizna zapłodu jest też niebezpieczną dla tego, że jest zaraźliwą nie tylko dla pszczół, ale i dla innych ulów. Zanim się użyje ule po tej chorobie, trzeba je wpród należycie wykadzić, wyczyścić, wywietrzyć i dobrze gliną wysmarować.

W upłynionym tygodniu sprowadzono do Warszawy: (prócz tego co w śpichrzach znajduje się) żyta czwartki 1,303, pszenicy czwartki 4,720, jęczmienia czwartki 1,270, owsa czetw. 2,711, grochu polnego czwartki 753, gryki czwartki 447, kaszy jęczmiennej czwartki 121, kartofli czwartki 163, siana pudów 31,325, słomy pudów 10,815.

Średnie ceny żywności na targach Warszawy i Pragi.

Dnia 4 (16) lutego 1855 r.

	Od		Do	
	rs.	kop.	rs.	kop.
Zyta czwartk	9	47 1/2		
Pszenicy	11	48		
Grochu	9	96 1/2		
„ cukrowego	11	56		
Fasoli	14	98		
Gryki	7	62		
Jęczmienia	7	79		
Owsa	5	53 1/2		
Mąki pszen. przedniej	16	74		
„ ordynarnej	13	31		
„ żytniej pyłowej	10	21		
„ gryczanej	12	30		
Kaszy jaglanej	16	48		
„ gryczanej zw.	13	29		
„ drobnej	25	71		
„ jęczm. perf.	25	34		
„ ordyn.	12	58		
Siana pud	—	130		
Siana fura 1-konna	3	—	4	80
„ 2-konna	5	40	9	—
Słomy pud	—	17	—	—
„ fura zwycz.	1	80	3	30
Drzewa sosn. sażeń	—	—	—	—
Wół dobry	35	—	60	—
„ sredni	21	—	34	—
„ liche	18	—	30	—
Ciele	3	27	—	—
Baran	—	—	—	—
Wieprz dobry	19	—	30	—
„ sredni	16	—	18	—
„ liche	8	—	15	—
Masła pud	8	—	—	—
Słoniny	4	60	—	—
Kartofli czwartk	4	30 1/2	—	—
Okowity wiadro	4	41	—	—
Szumówki wiadro	2	65	—	—

Sprowadzono w dniu 4 (16) lutego roku bież. z Cesarstwa Rosyjskiego przez tujejszych kupców: wołów sztuk 573, z różnych miejsc Królestwa 66, ogółem wołów sztuk 639, wieprzy 686, cieląt 876; z tych zakupili rzeźnicy tujejsi wołów sztuk 527, na prowincję 79, na liwerunek 18, remanent 15, wieprzy 587, cielęta wszystkie.

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

	ŻĄDAJĄ		DAJĄ	
	Rs.	kop.	Rs.	kop.
Dnia 4 (16) lutego 1855 roku.				
M O N E T Y.				
Pół-Imperyały	5	36 1/2	—	—
Hollenderskie dukaty nowe	—	—	—	—
P A P I E R Y.				
Oblig. skarbowe 4-proc. za 100 rs. oprócz kuponu	76	—	—	—
Listy zast. białe II okresu (opócz kuponu) za 100 zł.	15	18	15	16
„ „ „ III „ „ Serye wylosowane	—	—	—	—
Obligacje cząstkowe na 500 zł. oprócz kuponu	—	—	—	—
Certyfikaty Banku lit. B. na 200 zł. bez procentu.	—	—	—	—
Dowody Kom. Centr. Likwid. za 100 zł.	92	78	—	—
Nowa rosyjska pożyczka z r. 1854 oprócz kuponu	—	—	—	—
W E X L E				
Berlin 100 talarów 2 m.	100	50	100	20
Gdańsk 100 tal. 2 m.	—	—	—	—
Hamburg 300 Bmk. 2 m.	150	—	—	—
Londyn 1 funt sterl. 3 m.	6	57 1/2	—	—
Petersburg 100 rs. 1 m.	99	75	—	—
Paryż 300 franków 2 m.	79	50	—	—
Wiedeń 150 złr. 1 m.	79	50	—	—
Wrocław 100 tal. 2 m.	—	—	—	—

Wartość Kuponu bieżącego od Obligów skarbowych rs. 1 kop. 51 1/2
 „ „ „ od Listów zastawnych kop. 9
 Nowa rosyjska pożyczka rs. 1 kop. 72 3/4.